

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stanowiącą załącznik nr do niniejszej uchwały, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że studia na kierunku psychologia na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym nie spełniają warunków ich prowadzenia odnośnie do opisu koncepcji kształcenia, zakładanych efektów uczenia się, realizacji programu studiów, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia, doboru kadry i obsady zajęć objętych programem studiów, infrastruktury, kształcenia w zakresie znajomości języka obcego.

Uzasadnienie:

1. Uczelnia nie przedstawiła precyzyjnej koncepcji kształcenia oraz nie określiła w sposób wyraźny zakładanych celów kształcenia na kierunku psychologia na poziomie studiów drugiego stopnia. Sylwetka absolwenta w niewystarczającym stopniu precyzuje cech jakimi będzie się charakteryzował absolwent wnioskowanego kierunku. Jej opis to powtórzenie niektórych kierunkowych efektów uczenia się z dodatkową informacją, że absolwent będzie mógł wykorzystać wiedzę i umiejętności w różnorodnych rodzajach aktywności zawodowej. Uczelnia nie określiła w sposób jasny i klarowny tych obszarów zawodowego rynku pracy, do których chce i planuje przygotować studentów studiów drugiego stopnia na kierunku psychologia..
2. We wniosku nie wskazano potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów. Pojawia się jedynie enigmatyczna deklaracja, iż istnieje zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów tego kierunku oraz, że występuje zainteresowanie absolwentów studiów pierwszego stopnia kontynuacją kształcenia. Wnioskodawca wskazuje na ogólne zapotrzebowanie na specjalistów w ramach ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, w systemie pomocy społecznej czy systemie edukacji, zakładając, że absolwenci nowo tworzonego kierunku psychologia studiów drugiego stopnia będą mogli na to zapotrzebowanie odpowiedzieć. Nie jest zatem spełniony warunek określony w § 9 ust. 1 pkt 1 b tiret drugie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2019 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861

z późn. zm.).

3. Efekty uczenia się nie są zgodne z celami kształcenia oraz profilem praktycznym studiów. Biorąc pod uwagę profil wnioskowanych studiów zastrzeżenia budzą proporcje pomiędzy efektami uczenia się w zakresie umiejętności, które powinny dominować i efektami w zakresie wiedzy. Efekty uczenia się to 13 efektów w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych.
4. Efekty uczenia się zostały sformułowane zbyt ogólne. Nie został w nich określony zakres przedmiotowy wiedzy, ani konkretne umiejętności praktyczne, do opanowania przez studentów. Są wprawdzie powiązane z dyscypliną psychologia, ale nie opisują w sposób trafny, specyficzny i realistyczny efektów możliwych do osiągnięcia przez studentów oraz nie pozwalają na stworzenie systemu ich rzetelnej weryfikacji.
 - 1) *K_W01 student zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne trendy rozwojowe i osiągnięcia psychologii, jej nurty, kierunki i szkoły badawcze oraz powiązania z dyscyplinami naukowymi (w szczególności: filozofią, antropologią, kognitywistyką, informatyką, socjologią, pedagogiką) i znaczenie nauk społecznych w systemie nauk.* Tak szeroko sformułowany efekt zakłada, że absolwent będzie miał, w pogłębionym stopniu, aktualną, współczesną wiedzę naukową z zakresu całej psychologii, jej wielu nurtów i kierunków, co więcej, także wiedzę interdyscyplinarną mieszczącą się na granicy tak wielu innych dyscyplin jak: filozofia, nauki o kulturze i religii, informatyka techniczna i telekomunikacja, nauki socjologiczne, czy pedagogika. Nie jest możliwe uzyskania tego efektu uczenia się w ramach zajęć zaproponowanych w programie studiów.
 - 2) *K_W02 student zna i rozumie zaawansowane metody i narzędzia badawcze stosowane w psychologii oraz możliwości ich wykorzystania w tworzeniu modeli zjawisk i procesów psychospołecznych oraz w diagnozie psychologicznej.* Podobnie zakresowo bardzo szeroki efekt, niemożliwy do osiągnięcia w ramach planowanych zajęć na wnioskowanym kierunku ponieważ wśród tych zajęć nie ma zajęć poświęconych specjalistycznej diagnozie psychologicznej, a w ramach treści programowych w poszczególnych sylabusach nie ma treści pogłębiających wiedzę o metodach diagnozy. Przykładowo, we wniosku założono, iż efekt ten zostanie osiągnięty podczas realizacji zajęć *psychologia kliniczna*. W treściach programowych jest 5 godzin ćwiczeń poświęconych zadaniom diagnostycznym i procesowi pomocy psychologa klinicznego. Nie można przyjąć, że w takim czasie student osiągnie wiedzę o zaawansowanych metodach i narzędziach badawczych w psychologii klinicznej. W ramach zajęć *podstawy psychoterapii*, trzy godziny poświęcone są na omówienie m.in. wykorzystania testów do zbierania informacji, rozmowy z pacjentem w oparciu o zgromadzony materiał oraz dwie godziny na omówienie integracji wiedzy o pacjencie w oparciu z wykorzystaniem materiału uzyskanego w teście i w rozmowie. Podobnie nie można przyjąć, że w takim czasie student osiągnie wiedzę o zaawansowanych metodach i narzędziach badawczych w psychologii.
 - 3) *K_W03 student zna i rozumie procesy socjalizacyjne i kulturowe będące udziałem człowieka w cyklu życia, rodzajach więzi społecznych, mechanizmach psychospołecznych i rządzących nimi prawidłowościach.* Kolejny efekt wskazujący

na osiągnięcie przez studenta wiedzy z bardzo rozległej subdyscypliny psychologii społecznej i rozwojowej łącznie, co nie jest odzwierciedlone w treściach sylabusów zajęć.

- 4) *K_W08 student zna i rozumie uwarunkowania i przejawy zachowania się zwierząt oraz ewolucyjne i porównawcze aspekty behawioru ludzi i zwierząt.* Ponownie bardzo rozległy zakres wiedzy nie tylko psychologicznej ale też interdyscyplinarnej. Efekt ten został przypisany dwóm zajęciom *podstawy psychiatrii i zoopsychologii*, jednak treść efektu dla zajęć z *podstaw psychiatrii* przypisana temu efektowi kierunkowemu, nie nawiązuje do zachowań zwierząt ani do porównań zachowań zwierząt i ludzi, zatem to przypisanie jest niewłaściwe. Dodatkowy problem pojawia się w przypadku, gdy student nie wybierze zajęć zoopsychologia, które są zajęciami do wyboru. Wówczas ten efekt nie może zostać osiągnięty, zatem student po ukończeniu studiów nie osiągnie wszystkich efektów uczenia się.
- 5) *K_U07 student potrafi wykorzystać specjalistyczne metody i narzędzia z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, marketingu i przedsiębiorczości w działalności psychologa.* Wskazana umiejętność przekracza obszar dyscypliny psychologia zakładając umiejętność wykorzystania specjalistycznych narzędzi z innych, pokrewnych dyscyplin naukowych, co nie zostało ujęte w treściach kształcenia.
5. Wśród efektów uczenia się znajdują się efekty, które powinny zostać osiągnięte przez studentów studiów pierwszego stopnia ponieważ treść owych efektów odnosi się do wiedzy z zakresu psychologii procesów poznawczych i psychologii rozwoju człowieka. Treści te należą do podstawowej wiedzy z psychologii, która powinna być nabywana na początkowych latach studiów psychologicznych, np. *K_W04 student zna i rozumie procesy poznawcze człowieka, ich podstawy neurobiologiczne, psychiczne oraz zna ich analizę filozoficzną* czy *K_W06 student zna i rozumie w pogłębionym zakresie wiedzę o rozwoju człowieka w cyklu życia w aspektach psychologicznym, biologicznym, osobowym i społecznym.*
6. Treść niektórych efektów uczenia się jest trudna do zrozumienia, np. *K_W05 student zna i rozumie procesy poznawcze człowieka, ich podstawy neurobiologiczne, psychiczne oraz zna ich analizę filozoficzną.* Trudność wynika ze sposobu rozumienia przez Wnioskodawcę określenia „analiza filozoficzna procesów poznawczych człowieka” oraz „podstawy psychiczne procesów poznawczych”
7. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć są niespecyficzne dla treści merytorycznych i często niezgodne z treściami kształcenia i sposobami weryfikacji efektów:
 - 1) Efekt wiedzy *K_W01* jest przypisany do zajęć: *psychologia rodziny, kognitywistyka, psychologia twórczości i zainteresowań, psychologia snu i marzeń, metody relaksacyjne, suicydologia, psychologia uczenia się i nauczania, psychologia i filozofia egzystencjalna, psychologia sztuki i estetyki i zoopsychologia.* Z wyjątkiem *psychologii rodziny* i *psychologii uczenia się i nauczania* (te drugie to zajęcia do wyboru), trudno pozostałe zajęcia zaliczyć do omawiających główne trendy rozwoju psychologii, główne osiągnięcia, główne nurty i szkoły badawcze psychologii. Co więcej w powiązaniu między innymi z antropologią, czy

- informatyką, w treściach kształcenia wymienionych zajęć nie ma lub są obecne w znikomym stopniu zagadnienia, które można połączyć z tym efektem.
- 2) *K_W05 student zna i rozumie w poszerzonym zakresie zasady funkcjonowania różnych rodzajów struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje, szczególnie z uwzględnieniem procesów rozwoju i wychowania człowieka* – ma zostać osiągnięty jedynie poprzez zajęcia *psychologia rodziny*. Ten bardzo szeroki i rozbudowany efekt, w treści którego zakładana jest wiedza na temat różnych struktur społecznych i instytucji, a nie tylko rodziny, w oczywisty sposób nie może zostać osiągnięty po zakończeniu wspomnianych zajęć.
 - 3) *Efekt K_U03 student potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności psychologicznej sposób postępowania w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych* to powinien być najważniejszy efekt w profilu praktycznym, którego celem jest przygotowanie absolwenta do wykonywania zawodu psychologa. Tymczasem jest on osiągany jedynie w ramach zajęć *Praktyki zawodowe oraz psychologia resocjalizacyjna i penitencjarna*.
 - 4) *K_U06 student potrafi scharakteryzować rozwój człowieka w poszczególnych fazach życia oraz w zakresie podstawowych sfer funkcjonowania, zakłada zagadnienia z zakresu psychologii rozwoju człowieka, natomiast zgodnie z programem studiów, efekt ten ma być osiągany w ramach zajęć psychologia rodziny i neuropsychologia*, treści kształcenia w sylabusach tych zajęć w niewielkim stopniu i wybiórczo nawiązują do treści efektu, co jest niewłaściwe.
8. W programie studiów zajęcia i grupy zajęć zostały podzielone na kategorie: przedmioty podstawowe, czyli *metody relaksacyjne, negocjacje i mediacje, neuropsychologia, podstawy psychoterapii* oraz przedmioty kierunkowe (pozostałe zajęcia takie jak: *psychologia rodziny, psychologia kliniczna, psychologia pracy, psychologia zarządzania* itd.) i odrębnie *Praktyki zawodowe*. Nie została przedstawiona argumentacja dlaczego dane zajęcia zostały przypisane do tych dwóch kategorii, czym owe dwie kategorie różnią się od siebie, jaki jest nadrzędny cel dwóch dużych grup zajęć. Nawet jeśli analizie poddane zostaną zajęcia tylko z pierwszej grupy, czyli zajęć podstawowych, trudno ustalić, o jakie podstawy chodzi. Wymienione zajęcia są bowiem zupełnie do siebie nieporównywalne. Metody relaksacyjne są jedną z prostych technik psychoterapeutycznych, zatem nie powinny być traktowane równorzędnie do *podstaw psychoterapii*. *Neuropsychologia* to bardzo rozległa dziedzina wiedzy i praktyki psychologicznej odnosząca się do wszelkich zależności pomiędzy mózgiem i zachowaniem człowieka w normie i patologii, *negocjacje i mediacje* to wybrane sposoby pracy w sytuacji konfliktów.
9. Proponowany w programie studiów zestaw zajęć i grup zajęć nie ukierunkowuje ani nie pogłębia wiedzy i umiejętności studenta w przyjętym i zaplanowanym obszarze psychologii. Treści przedmiotowe dają studentowi orientację ogólną w niezwykle zróżnicowanych obszarach psychologii. Ze względu na zbyt rozproszone merytorycznie zajęcia np. *suicydologia, psychiatria, metody relaksacyjne, psychologia zarządzania, psychologia uczenia się, neuropsychologia, psychologia snu i marzeń, psychologia twórczości, psychologia pracy*, absolwent uzyskuje jedynie powierzchowną wiedzę i umiejętności w bardzo różnych obszarach psychologii. Niemal wszystkie zajęcia

realizowane są w takiej samej liczbie 35 godzin, w tym 20 godzin wykładów i 15 godzin ćwiczeń, na przykład *suicydologia*, *zoopsychologia*, *psychologia snu i marzeń*, *psychologia sztuki i estetyki*, *psychologia uczenia się i nauczania* oraz *neuropsychologia*. Taki sam wymiar i formy mają zajęcia odnoszące się do zdecydowanie różnego zakresu wiedzy np. *psychologia snu i marzeń* i *neuropsychologia*. Brakuje wykazania priorytetów kształcenia poprzez różnicowanie liczby godzin.

10. W odniesieniu do harmonogramu realizacji programu studiów należy zauważyć, że we wniosku nie zostało wykazane, w jaki sposób zostaną zorganizowane zajęcia w poszczególnych tygodniach roku akademickiego. Nie jest zatem możliwa ocena, czy rozplanowanie zajęć umożliwi efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.
11. W umowach z instytucjami przyjmującymi studentów na praktyki brakuje zapisu o konieczności zapewnienia opieki doświadczonego psychologa. Brak takiego opiekuna uniemożliwi studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.
12. Zastrzeżenia budzą zapisy Regulaminu praktyk:
 - 1) Regulamin studenckich praktyk zawodowych jest opracowany dla jednolitych studiów magisterskich, zatem nie odpowiada studiom planowanym we wniosku Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. We wniosku, we wskaźnikach dotyczących programu studiów podana została liczba godzin praktyk studenckich w wysokości 350 godzin, w Regulaminie podanych jest natomiast 3600 godzin zegarowych, realizowanych po 8 godzin dziennie, co daje 450 dni praktyk.
 - 2) W przypadku osób realizujących przygotowanie pedagogiczne praktyki odbywają się w placówkach o profilu pedagogicznym/oświatowym, których adresatami działań pedagogicznych są dzieci lub młodzież, wybrana placówka musi znajdować się wśród podległych Ministerstwu Edukacji Narodowej. Wymiar godzinowy takich praktyk wynosi 150 (niezależnie od trybu studiów: stacjonarne lub niestacjonarne) realizowanych na siódmym roku studiów”. Nie jest zrozumiałe, o jakim przygotowaniu pedagogicznym niezależnie od trybu, jest mowa na studiach drugiego stopnia na kierunku psychologia na studiach niestacjonarnych oraz nie wiadomo, o jaki siódmy rok studiów chodzi.
 - 3) W § 2 pkt 5 Regulaminu praktyk wskazano, iż student może zostać zwolniony z odbywania praktyk zawodowych. Należy wskazać, iż Uczelnia nie może zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Dodatkowo, potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury rekrutacji na studia. Podkreślić należy jednak, że wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 ust. 1 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na

kierunku psychologia na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też kategorii naukowej.

13. W większości kart przedmiotów nie są przedstawione metody kształcenia. Formy i metody dydaktyczne są przedstawione na przykład w sylabusie zajęć *podstawy psychoterapii*, choć w tym przypadku jedyną formą zajęć jest wykład, natomiast metody dydaktyczne są z nią niespójne i obejmują warsztaty, zadania problemowe, odgrywanie ról, pracę w grupach, case study. W analizowanym przypadku forma zajęć jest też niezgodna z zaplanowanymi treściami programowymi. Przykładowo ćwiczenie umiejętności przeprowadzenia rozmowy z pacjentem, aspekt merytoryczny i formalny, integracja wiedzy o pacjencie z wykorzystaniem testu PDF (ocena relacji) i treści uzyskanych w rozmowie, praca nad wybranymi zachowaniami (asertywne wyrażanie złości, radzenie sobie z krytyką, odmawianie i dochodzenie swoich praw) powinny być realizowane w innej formie zajęć czyli w ramach ćwiczeń. W kartach znajdują się informacje o formie zajęć (wykład, ćwiczenia, czasem warsztat), ale to nie jest tożsame z metodami kształcenia.
14. We wniosku Uczelnia nie przedstawiła opisu kompetencji oczekiwanych od kandydatów na studia, wskazując jedynie wymóg ustawowy, jaki muszą spełnić kandydaci, tj. ukończenie studiów pierwszego stopnia na tym samym kierunku. Wniosek odsyła do strony internetowej Uczelni oraz uchwał senatu (uchwała nr 1 z 13 grudnia 2018 r. oraz uchwała Senatu z dnia 18 września 2019 r., zawierających zasady rekrutacji na rok 2019/2020), które nie zawierają stosownych regulacji w wymaganym zakresie.
15. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się są niewłaściwe. Wynika to z błędnego przygotowania efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, które nie są weryfikowalne ze względu na wysoki poziom ogólności i zbyt szeroki zakres merytoryczny. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w następujących przypadkach nie są właściwe:
 - 1) Zajęcia *metody relaksacyjne*:
Efekt uczenia się w zakresie wiedzy: *K_W01 w pogłębionym zna i rozumie stopniu główne trendy rozwojowe i osiągnięcia psychologii, jej nurty, kierunki i szkoły badawcze oraz powiązania z dyscyplinami naukowymi (w szczególności: filozofią, antropologią, kognitywistką, informatyką, socjologią, pedagogiką) i znaczenie nauk społecznych w systemie nauk.* Metoda weryfikacji: Przeprowadzenie wybranego treningu relaksacyjnego, aktywność podczas zajęć nie pozwala na sprawdzenie zakładanego efektu.
Efekt uczenia się w zakresie umiejętności: *K_U01 wykorzystywać i integrować pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.* Metoda weryfikacji identyczna jak w przypadku efektu wiedzy: Przeprowadzenie wybranego treningu relaksacyjnego, aktywność podczas zajęć, co nie pozwala na sprawdzenie osiągnięcia zakładanego efektu.

Kryteria oceny osiągniętych efektów są bardziej zbliżone do treści kształcenia, ale nie mają nic wspólnego w treści efektów uczenia się. Na ocenę bdb student dysponuje pełną i szeroką wiedzą i umiejętnościami z zakresu przeprowadzania technik relaksacyjnych; Wymienia wszystkie oraz szczegółowo opisuje techniki wykorzystywane w relaksacji; Potrafi samodzielnie przygotować i przeprowadzić trening relaksacyjny z użyciem dowolnej metody.

2) Zajęcia *negocjacje i mediacje*:

Efekt uczenia się w zakresie wiedzy: *Zna i rozumie w poszerzonym stopniu problematykę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich zależności, prawidłowości i zakłóceń zorientowaną na wykorzystanie praktyczne;*

Efekt uczenia się w zakresie umiejętności: *Potrafi wykorzystywać i integrować pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych*

Efekt uczenia się w zakresie kompetencji społecznych: *Jest gotów do samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy, uznając jej znaczenie w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, w tym również na gruncie interdyscyplinarnym.*

Dla wszystkich tych efektów takim samym sposobem weryfikacji jest Rozwiązanie problemu podanego w trakcie warsztatów, co jest niewłaściwe.

3) Zajęcia *neuropsychologia*:

Podobnie jak w powyższych przypadkach, efekty uczenia się nie są specyficzne dla zajęć, natomiast metody weryfikacji jakie są przewidziane czyli egzamin pisemny i analiza przypadków podczas zajęć są jedynie częściowo adekwatne do treści programowych. W treściach programu zajęć są zaplanowane tylko 2 godziny poświęcone diagnozie neuropsychologicznej i rehabilitacji neuropsychologicznej, co pozwala na bardzo powierzchowne poznanie tych kluczowych dla neuropsychologii zwłaszcza klinicznej, działań praktycznych. Natomiast w opisie wymagań w kontekście oceny zaliczenia zajęć – pojawia się: *Wymienia wszystkie oraz szczegółowo opisuje metody wykorzystywane współcześnie w diagnozie neuropsychologicznej, Potrafi samodzielnie skonstruować na podstawie opisu przypadku przykładu badania neuropsychologicznego z uwzględnieniem określenia rodzaju zaburzenia lub choroby, wyborem testów diagnostycznych oraz programem rehabilitacji neuropsychologicznej.* To bardzo specjalistyczna wiedza, nie ma możliwości opanowania jej samodzielnie w ramach pracy samodzielnej studenta, a jak zostało zaznaczone powyżej – zaplanowano jedynie 2 godziny w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem na poznanie wielu metod diagnozy oraz rehabilitacji. W przedstawionej problematyce ćwiczeń nie ma informacji o analizach przypadków, są wskazane zagadnienia teoretyczne, zatem nie ma wskazanego momentu, gdy studenci analizują przypadki, planują diagnozę i rehabilitację. Zatem treść wymagań nie jest w pełni spójna z treścią zajęć.

4) Zajęcia *podstawy psychoterapii*:

Zajęcia realizowane w formie 30 godzin wykładu. Metody weryfikacji efektów są typowe dla ćwiczeń, a nie wykładu. Zadaniem studenta jest bowiem przygotowanie danych o pacjencie, które podczas zajęć są analizowane i stanowią podstawę do zaplanowania procesu terapeutycznego.

5) Zajęcia *psychiatria*:

Efekty uczenia się nawiązują do kompetencji psychologicznych, a treści programowe są adekwatne do tytułu zajęć czyli psychiatrii. Ćwiczenia w ramach zajęć obejmują przygotowanie przez studentów poradnika dla rodzin pacjenta psychiatrycznego, natomiast w metodach weryfikacji efektów brakuje oceny tej aktywności. Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się są niespecyficzne dla treści kształcenia, natomiast odnoszą się do niespecyficznych efektów uczenia się.

6) Zajęcia *psychologia kliniczna*:

Realizowane są w wymiarze 20 godzin wykładu i 10 ćwiczeń. Treści programowe obejmują bardzo szerokie spektrum problematyki wysoce specjalistycznej. W kryteriach oceny, na ocenę bdb student dysponuje pełną i szeroką wiedzą i umiejętnościami z zakresu psychologii klinicznej i psychopatologii, wymienia wszystkie oraz szczegółowo opisuje grupy zaburzeń według klasyfikacji zaburzeń psychicznych wykorzystywanych w Polsce, potrafi samodzielnie skonstruować analizę i interpretację przypadków klinicznych oraz ocenić rolę czynników biologicznych, psychologicznych i społecznych w mechanizmie ich powstawania. Takie wymagania nie są możliwe do spełnienia w ramach jednych zajęć, w zamierzonej liczbie godzin, nawet jeśli przyjąć bardzo istotny wkład pracy własnej studenta (70 godzin).

16. Nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.), bowiem w proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono nieprawidłowości związane z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim. Problem dotyczy zasadniczo jednej osoby, która jednak realizuje aż dziewięć różnych zajęć z grupy przedmiotów kierunkowych nie mając wystarczających kompetencji i doświadczenia zawodowego, aby sprostać nałożonym na niego tak zróżnicowanym zadaniom dydaktycznym. Ponadto w przedstawionej obsadzie brakuje osoby prowadzącej zajęcia *psychologia i filozofia egzystencjalna* oraz *metody relaksacyjne*, natomiast podana jest obsada zajęć nieobecnych w programie czyli *filozofia z elementami logiki*.
17. Infrastruktura dydaktyczna i zasoby edukacyjne, jakimi dysponuje Uczelnia nie są wystarczające do realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia nie dysponuje pracownią testów psychologicznych ani laboratorium badawczym czy diagnostycznym wyposażonym w jakiegokolwiek metody, pomoce diagnostyczne, narzędzia i kwestionariusze psychologiczne pozwalające na zapoznanie się z nimi i wykorzystanie podczas zajęć praktycznych. Umowa użyczenia pomieszczeń w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kutnie obejmująca jedynie aktualny rok akademicki, nie zapewnia długofalowego rozwiązania tego problemu. Warto zwrócić uwagę, że wymieniona we wniosku Skala WISC-R jest już wycofana z użytku w praktyce oraz nigdy nie służyła diagnozie dorosłych.
18. W odniesieniu do kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, stwierdzono niespójność pomiędzy kierunkowymi efektami uczenia się, które zakładają, iż studenci na wnioskowanym kierunku będą osiągać kompetencje językowe na poziomie B2+ w ramach zajęć lektoratu w wymiarze 40 godzin, z założeniem dodatkowych 85 godzin pracy własnej (5 ECTS), a zapisami w karcie przedmiotu. W karcie przedmiotu podano liczbę 240 godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela na jednolitych studiach

magisterskich stacjonarnych, o które Uczelnia nie wnioskuję oraz 130 godzin zajęć na jednolitych studiach magisterskich niestacjonarnych, o które także Uczelnia nie wnioskuję. Podana jest liczba 9 punktów ECTS. W efektach uczenia się karty przedmiotu istnieje założenie, że w zakresie wiedzy student osiągnie ją na poziomie B2+, natomiast w zakresie umiejętności na poziomie B2. Wprawdzie we wniosku pojawia się deklaracja Uczelni, iż studenci będą także zwiększać umiejętności językowe poprzez zapoznawania się z literaturą anglojęzyczną, ale karty przedmiotów nie zawierają takiej literatury. Zatem deklaracja Uczelni o polecaniu studentom literatury w języku obcym nie znajduje poparcia w praktyce.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
22.12.2020

Krzysztof Diks

Opinia I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia

w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni

Nazwa kierunku studiów: psychologia

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Forma studiów: studia niestacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni wnioskującej o pozwolenie na utworzenie studiów: Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie

Warszawa, 2020

I zespół nauk społecznych prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia **wyraża negatywną opinię**, w związku z tym, że studia na kierunku psychologia na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym nie spełniają warunków ich prowadzenia odnośnie do opisu koncepcji kształcenia, zakładanych efektów uczenia się, realizacji programu studiów, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia, doboru kadry i obsady zajęć objętych programem studiów, infrastruktury, kształcenia w zakresie znajomości języka obcego.

Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów recenzowania wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się
Uczelnia nie przedstawiła precyzyjnej koncepcji kształcenia oraz nie określiła w sposób wyraźny zakładanych celów kształcenia na kierunku psychologia na poziomie studiów drugiego stopnia. Sylwetka absolwenta w niewystarczającym stopniu precyzuje cech jakimi będzie się charakteryzował absolwent wnioskowanego kierunku. Jej opis to powtórzenie niektórych kierunkowych efektów uczenia się z dodatkową informacją, że absolwent będzie mógł wykorzystać wiedzę i umiejętności w różnorodnych rodzajach aktywności zawodowej. Uczelnia nie określiła w sposób jasny i klarowny tych obszarów zawodowego rynku pracy, do których chce i planuje przygotować studentów studiów drugiego stopnia na kierunku psychologia..

We wniosku nie wskazano potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów. Pojawia się jedynie enigmatyczna deklaracja, iż istnieje zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów tego kierunku oraz, że występuje zainteresowanie absolwentów studiów pierwszego stopnia kontynuacją kształcenia. Wnioskodawca wskazuje na ogólne zapotrzebowanie na specjalistów w ramach ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, w systemie pomocy społecznej czy systemie edukacji, zakładając, że absolwenci nowo tworzonego kierunku psychologia studiów drugiego stopnia będą mogli na to zapotrzebowanie odpowiedzieć. Nie jest zatem spełniony warunek określony w § 9 ust. 1 pkt 1 b tiret drugie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2019 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 z późn. zm.).

Efekty uczenia się nie są zgodne z celami kształcenia oraz profilem praktycznym studiów. Biorąc pod uwagę profil wnioskowanych studiów zastrzeżenia budzą proporcje pomiędzy efektami uczenia się w zakresie umiejętności, które powinny dominować i efektami w zakresie wiedzy. Efekty uczenia się to 13 efektów w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się zostały sformułowane zbyt ogólnie. Nie został w nich określony zakres przedmiotowy wiedzy, ani konkretne umiejętności praktyczne, do opanowania przez studentów. Są wprawdzie powiązane z dyscypliną psychologia, ale nie opisują w sposób trafny, specyficzny i realistyczny efektów możliwych do osiągnięcia przez studentów oraz nie pozwalają na stworzenie systemu ich rzetelnej weryfikacji.

- 1) K_W01 student zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne trendy rozwojowe i osiągnięcia psychologii, jej nurty, kierunki i szkoły badawcze oraz powiązania z dyscyplinami naukowymi (w szczególności: filozofią, antropologią, kognitywistyką, informatyką, socjologią, pedagogiką) i znaczenie nauk społecznych w systemie nauk. Tak szeroko sformułowany efekt zakłada, że absolwent będzie miał, w pogłębionym stopniu, aktualną, współczesną wiedzę naukową z zakresu całej psychologii, jej wielu nurtów i kierunków, co więcej, także wiedzę interdyscyplinarną mieszczącą się na granicy tak wielu innych dyscyplin jak: filozofia, nauki o kulturze i religii, informatyka techniczna i telekomunikacja, nauki socjologiczne, czy pedagogika. Nie jest możliwe uzyskania tego efektu uczenia się w ramach zajęć zaproponowanych w programie

studiów.

- 2) K_W02 student zna i rozumie zaawansowane metody i narzędzia badawcze stosowane w psychologii oraz możliwości ich wykorzystania w tworzeniu modeli zjawisk i procesów psychospołecznych oraz w diagnozie psychologicznej. Podobnie zakresowo bardzo szeroki efekt, niemożliwy do osiągnięcia w ramach planowanych zajęć na wnioskowanym kierunku ponieważ wśród tych zajęć nie ma zajęć poświęconych specjalistycznej diagnozie psychologicznej, a w ramach treści programowych w poszczególnych sylabusach nie ma treści pogłębiających wiedzę o metodach diagnozy. Przykładowo, we wniosku założono, iż efekt ten zostanie osiągnięty podczas realizacji zajęć psychologia kliniczna. W treściach programowych jest 5 godzin ćwiczeń poświęconych zadaniom diagnostycznym i procesowi pomocy psychologa klinicznego. Nie można przyjąć, że w takim czasie student osiągnie wiedzę o zaawansowanych metodach i narzędziach badawczych w psychologii klinicznej. W ramach zajęć podstawy psychoterapii, trzy godziny poświęcone są na omówienie m.in. wykorzystania testów do zbierania informacji, rozmowy z pacjentem w oparciu o zgromadzony materiał oraz dwie godziny na omówienie integracji wiedzy o pacjencie w oparciu z wykorzystaniem materiału uzyskanego w teście i w rozmowie. Podobnie nie można przyjąć, że w takim czasie student osiągnie wiedzę o zaawansowanych metodach i narzędziach badawczych w psychologii.
- 3) K_W03 student zna i rozumie procesy socjalizacyjne i kulturowe będące udziałem człowieka w cyklu życia, rodzajach więzi społecznych, mechanizmach psychospołecznych i rządzących nimi prawidłowościach. Kolejny efekt wskazujący na osiągnięcie przez studenta wiedzy z bardzo rozległej subdyscypliny psychologii społecznej i rozwojowej łącznie, co nie jest odzwierciedlone w treściach sylabusów zajęć.
- 4) K_W08 student zna i rozumie uwarunkowania i przejawy zachowania się zwierząt oraz ewolucyjne i porównawcze aspekty behawioru ludzi i zwierząt. Ponownie bardzo rozległy zakres wiedzy nie tylko psychologicznej ale też interdyscyplinarnej. Efekt ten został przypisany dwóm zajęciom podstawy psychiatrii i zoopsychologii, jednak treść efektu dla zajęć z podstaw psychiatrii przypisana temu efektowi kierunkowemu, nie nawiązuje do zachowań zwierząt ani do porównań zachowań zwierząt i ludzi, zatem to przypisanie jest niewłaściwe. Dodatkowy problem pojawia się w przypadku, gdy student nie wybierze zajęć zoopsychologia, które są zajęciami do wyboru. Wówczas ten efekt nie może zostać osiągnięty, zatem student po ukończeniu studiów nie osiągnie wszystkich efektów uczenia się.
- 5) K_U07 student potrafi wykorzystać specjalistyczne metody i narzędzia z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, marketingu i przedsiębiorczości w działalności psychologa. Wskazana umiejętność przekracza obszar dyscypliny psychologia zakładając umiejętność wykorzystania specjalistycznych narzędzi z innych, pokrewnych dyscyplin naukowych, co nie zostało ujęte w treściach kształcenia.

Wśród efektów uczenia się znajdują się efekty, które powinny zostać osiągnięte przez studentów studiów pierwszego stopnia ponieważ treść owych efektów odnosi się do wiedzy z zakresu psychologii procesów poznawczych i psychologii rozwoju człowieka. Treści te należą do podstawowej wiedzy z psychologii, która powinna być nabywana na początkowych latach studiów psychologicznych, np. *K_W04 student zna i rozumie procesy poznawcze człowieka, ich podstawy neurobiologiczne, psychiczne oraz zna ich analizę filozoficzną* czy *K_W06 student zna i rozumie w pogłębionym zakresie wiedzę o rozwoju człowieka w cyklu życia w aspektach psychologicznym, biologicznym, osobowym i społecznym*.

Treść niektórych efektów uczenia się jest trudna do zrozumienia, np. *K_W05 student zna i rozumie procesy poznawcze człowieka, ich podstawy neurobiologiczne, psychiczne oraz zna*

ich analizę filozoficzną. Trudność wynika ze sposobu rozumienia przez Wnioskodawcę określenia „analiza filozoficzna procesów poznawczych człowieka” oraz „podstawy psychiczne procesów poznawczych”

Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć są niespecyficzne dla treści merytorycznych i często niezgodne z treściami kształcenia i sposobami weryfikacji efektów:

- 1) Efekt wiedzy K_W01 jest przypisany do zajęć: *psychologia rodziny, kognitywistyka, psychologia twórczości i zainteresowań, psychologia snu i marzeń, metody relaksacyjne, suicydologia, psychologia uczenia się i nauczania, psychologia i filozofia egzystencjalna, psychologia sztuki i estetyki i zoopsychologia*. Z wyjątkiem *psychologii rodziny* i *psychologii uczenia się i nauczania* (te drugie to zajęcia do wyboru), trudno pozostałe zajęcia zaliczyć do omawiających główne trendy rozwoju psychologii, główne osiągnięcia, główne nurty i szkoły badawcze psychologii. Co więcej w powiązaniu między innymi z antropologią, czy informatyką, w treściach kształcenia wymienionych zajęć nie ma lub są obecne w znikomym stopniu zagadnienia, które można połączyć z tym efektem.
- 2) *K_W05 student zna i rozumie w poszerzonym zakresie zasady funkcjonowania różnych rodzajów struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje, szczególnie z uwzględnieniem procesów rozwoju i wychowania człowieka* – ma zostać osiągnięty jedynie poprzez zajęcia *psychologia rodziny*. Ten bardzo szeroki i rozbudowany efekt, w treści którego zakładana jest wiedza na temat różnych struktur społecznych i instytucji, a nie tylko rodziny, w oczywisty sposób nie może zostać osiągnięty po zakończeniu wspomnianych zajęć.
- 3) *Efekt K_U03 student potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności psychologicznej sposób postępowania w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych* to powinien być najważniejszy efekt w profilu praktycznym, którego celem jest przygotowanie absolwenta do wykonywania zawodu psychologa. Tymczasem jest on osiągany jedynie w ramach zajęć *Praktyki zawodowe oraz psychologia resocjalizacyjna i penitencjarna*.
- 4) *K_U06 student potrafi scharakteryzować rozwój człowieka w poszczególnych fazach życia oraz w zakresie podstawowych sfer funkcjonowania*, zakłada zagadnienia z zakresu psychologii rozwoju człowieka, natomiast zgodnie z programem studiów, efekt ten ma być osiągany w ramach zajęć *psychologia rodziny i neuropsychologia*, treści kształcenia w sylabusach tych zajęć w niewielkim stopniu i wybiórczo nawiązują do treści efektu, co jest niewłaściwe.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

W programie studiów zajęcia i grupy zajęć zostały podzielone na kategorie: przedmioty podstawowe, czyli *metody relaksacyjne, negocjacje i mediacje, neuropsychologia, podstawy psychoterapii* oraz przedmioty kierunkowe (pozostałe zajęcia takie jak: *psychologia rodziny, psychologia kliniczna, psychologia pracy, psychologia zarządzania* itd.) i odrębnie *Praktyki zawodowe*. Nie została przedstawiona argumentacja dlaczego dane zajęcia zostały przypisane do tych dwóch kategorii, czym owe dwie kategorie różnią się od siebie, jaki jest nadrzędny cel dwóch dużych grup zajęć. Nawet jeśli analizie poddane zostaną zajęcia tylko z pierwszej grupy, czyli zajęć podstawowych, trudno ustalić, o jakie podstawy chodzi. Wymienione zajęcia są bowiem zupełnie do siebie nieporównywalne. Metody relaksacyjne są jedną z prostych technik psychoterapeutycznych, zatem nie powinny być traktowane równorzędnie do *podstaw psychoterapii*. *Neuropsychologia* to bardzo rozległa dziedzina wiedzy i praktyki psychologicznej odnosząca się do wszelkich zależności pomiędzy mózgiem i zachowaniem człowieka w normie i patologii, *negocjacje i mediacje* to wybrane sposoby pracy w sytuacji konfliktów.

Proponowany w programie studiów zestaw zajęć i grup zajęć nie ukierunkowuje ani nie pogłębia wiedzy i umiejętności studenta w przyjętym i zaplanowanym obszarze psychologii. Treści przedmiotowe dają studentowi orientację ogólną w niezwykle zróżnicowanych obszarach psychologii. Ze względu na zbyt rozproszone merytorycznie zajęcia np. *suicydologia, psychiatria, metody relaksacyjne, psychologia zarządzania, psychologia uczenia się, neuropsychologia, psychologia snu i marzeń, psychologia twórczości, psychologia pracy*, absolwent uzyskuje jedynie powierzchowną wiedzę i umiejętności w bardzo różnych obszarach psychologii. Niemal wszystkie zajęcia realizowane są w takiej samej liczbie 35 godzin, w tym 20 godzin wykładów i 15 godzin ćwiczeń, na przykład *suicydologia, zoopsychologia, psychologia snu i marzeń, psychologia sztuki i estetyki, psychologia uczenia się i nauczania oraz neuropsychologia*. Taki sam wymiar i formy mają zajęcia odnoszące się do zdecydowanie różnego zakresu wiedzy np. *psychologia snu i marzeń i neuropsychologia*. Brakuje wykazania priorytetów kształcenia poprzez zróżnicowanie liczby godzin.

W odniesieniu do harmonogramu realizacji programu studiów należy zauważyć, że we wniosku nie zostało wykazane, w jaki sposób zostaną zorganizowane zajęcia w poszczególnych tygodniach roku akademickiego. Nie jest zatem możliwa ocena, czy rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

W umowach z instytucjami przyjmującymi studentów na praktyki brakuje zapisu o konieczności zapewnienia opieki doświadczonego psychologa. Brak takiego opiekuna uniemożliwi studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Zastrzeżenia budzą zapisy Regulaminu praktyk:

- 1) Regulamin studenckich praktyk zawodowych jest opracowany dla jednolitych studiów magisterskich, zatem nie odpowiada studiom planowanym we wniosku Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. We wniosku, we wskaźnikach dotyczących programu studiów podana została liczba godzin praktyk studenckich w wysokości 350 godzin, w Regulaminie podanych jest natomiast 3600 godzin zegarowych, realizowanych po 8 godzin dziennie, co daje 450 dni praktyk.
- 2) W przypadku osób realizujących przygotowanie pedagogiczne praktyki odbywają się w placówkach o profilu pedagogicznym/oświatowym, których adresatami działań pedagogicznych są dzieci lub młodzież, wybrana placówka musi znajdować się wśród podległych Ministerstwu Edukacji Narodowej. Wymiar godzinowy takich praktyk wynosi 150 (niezależnie od trybu studiów: stacjonarne lub niestacjonarne) realizowanych na siódmym roku studiów”. Nie jest zrozumiałe, o jakim przygotowaniu pedagogicznym niezależnie od trybu, jest mowa na studiach drugiego stopnia na kierunku psychologia na studiach niestacjonarnych oraz nie wiadomo, o jaki siódmy rok studiów chodzi.
- 3) W § 2 pkt 5 Regulaminu praktyk wskazano, iż student może zostać zwolniony z odbywania praktyk zawodowych. Należy wskazać, iż Uczelnia nie może zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Dodatkowo, potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury rekrutacji na studia. Podkreślić należy jednak, że wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 ust. 1 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też kategorii naukowej.

W większości kart przedmiotów nie są przedstawione metody kształcenia. Formy i metody dydaktyczne są przedstawione na przykład w sylabusie zajęć *podstawy psychoterapii*, choć w tym przypadku jedyną formą zajęć jest wykład, natomiast metody dydaktyczne są z nią niespójne i obejmują warsztaty, zadania problemowe, odgrywanie ról, pracę w grupach, case study. W analizowanym przypadku forma zajęć jest też niezgodna z zaplanowanymi treściami programowymi. Przykładowo ćwiczenie umiejętności przeprowadzenia rozmowy z pacjentem, aspekt merytoryczny i formalny, integracja wiedzy o pacjencie z wykorzystaniem testu PDF (ocena relacji) i treści uzyskanych w rozmowie, praca nad wybranymi zachowaniami (asertywne wyrażanie złości, radzenie sobie z krytyką, odmawianie i dochodzenie swoich praw) powinny być realizowane w innej formie zajęć czyli w ramach ćwiczeń. W kartach znajdują się informacje o formie zajęć (wykład, ćwiczenia, czasem warsztat), ale to nie jest tożsame z metodami kształcenia.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

We wniosku Uczelnia nie przedstawiła opisu kompetencji oczekiwanych od kandydatów na studia, wskazując jedynie wymóg ustawowy, jaki muszą spełnić kandydaci, tj. ukończenie studiów pierwszego stopnia na tym samym kierunku. Wniosek odsyła do strony internetowej Uczelni oraz uchwał senatu (uchwała nr 1 z 13 grudnia 2018 r. oraz uchwała Senatu z dnia 18 września 2019 r., zawierających zasady rekrutacji na rok 2019/2020), które nie zawierają stosownych regulacji w wymaganym zakresie.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się są niewłaściwe. Wynika to z błędnego przygotowania efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, które nie są weryfikowalne ze względu na wysoki poziom ogólności i zbyt szeroki zakres merytoryczny. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w następujących przypadkach nie są właściwe:

Zajęcia metody relaksacyjne:

Efekt uczenia się w zakresie wiedzy: *K_W01 w pogłębionym zna i rozumie stopniu główne trendy rozwojowe i osiągnięcia psychologii, jej nurty, kierunki i szkoły badawcze oraz powiązania z dyscyplinami naukowymi (w szczególności: filozofią, antropologią, kognitywistką, informatyką, socjologią, pedagogiką) i znaczenie nauk społecznych w systemie nauk.* Metoda weryfikacji: Przeprowadzenie wybranego treningu relaksacyjnego, aktywność podczas zajęć nie pozwala na sprawdzenie zakładanego efektu.

Efekt uczenia się w zakresie umiejętności: *K_U01 wykorzystywać i integrować pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.* Metoda weryfikacji identyczna jak w przypadku efektu wiedzy: Przeprowadzenie wybranego treningu relaksacyjnego, aktywność podczas zajęć, co nie pozwala na sprawdzenie osiągnięcia zakładanego efektu.

Kryteria oceny osiągniętych efektów są bardziej zbliżone do treści kształcenia, ale nie mają nic wspólnego w treścią efektów uczenia się. Na ocenę bdb student dysponuje pełną i szeroką wiedzą i umiejętnościami z zakresu przeprowadzania technik relaksacyjnych; Wymienia wszystkie oraz szczegółowo opisuje techniki wykorzystywane w relaksacji; Potrafi samodzielnie przygotować i przeprowadzić trening relaksacyjny z użyciem dowolnej metody.

Zajęcia negocjacje i mediacje:

Efekt uczenia się w zakresie wiedzy: *Zna i rozumie w poszerzonym stopniu problematykę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich zależności, prawidłowości i zakłóceń zorientowaną na wykorzystanie praktyczne;*

Efekt uczenia się w zakresie umiejętności: *Potrafi wykorzystywać i integrować pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych*

Efekt uczenia się w zakresie kompetencji społecznych: *Jest gotów do samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy, uznając jej znaczenie w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, w tym również na gruncie interdyscyplinarnym.*

Dla wszystkich tych efektów takim samym sposobem weryfikacji jest Rozwiązanie problemu podanego w trakcie warsztatów, co jest niewłaściwe.

Zajęcia neuropsychologia:

Podobnie jak w powyższych przypadkach, efekty uczenia się nie są specyficzne dla zajęć, natomiast metody weryfikacji jakie są przewidziane czyli egzamin pisemny i analiza przypadków podczas zajęć są jedynie częściowo adekwatne do treści programowych. W treściach programu zajęć są zaplanowane tylko 2 godziny poświęcone diagnozie neuropsychologicznej i rehabilitacji neuropsychologicznej, co pozwala na bardzo powierzchowne poznanie tych kluczowych dla neuropsychologii zwłaszcza klinicznej, działań praktycznych. Natomiast w opisie wymagań w kontekście oceny zaliczenia zajęć – pojawia się: *Wymienia wszystkie oraz szczegółowo opisuje metody wykorzystywane współcześnie w diagnozie neuropsychologicznej, Potrafi samodzielnie skonstruować na podstawie opisu przypadku przykładu badania neuropsychologicznego z uwzględnieniem określenia rodzaju zaburzenia lub choroby, wyborem testów diagnostycznych oraz programem rehabilitacji neuropsychologicznej.* To bardzo specjalistyczna wiedza, nie ma możliwości opanowania jej samodzielnie w ramach pracy samodzielnej studenta, a jak zostało zaznaczone powyżej – zaplanowano jedynie 2 godziny w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem na poznanie wielu metod diagnozy oraz rehabilitacji. W przedstawionej problematyce ćwiczeń nie ma informacji o analizach przypadków, są wskazane zagadnienia teoretyczne, zatem nie ma wskazanego momentu, gdy studenci analizują przypadki, planują diagnozę i rehabilitację. Zatem treść wymagań nie jest w pełni spójna z treścią zajęć.

Zajęcia podstawy psychoterapii:

Zajęcia realizowane w formie 30 godzin wykładu. Metody weryfikacji efektów są typowe dla ćwiczeń, a nie wykładu. Zadaniem studenta jest bowiem przygotowanie danych o pacjencie, które podczas zajęć są analizowane i stanowią podstawę do zaplanowania procesu terapeutycznego.

Zajęcia psychiatria:

Efekty uczenia się nawiązują do kompetencji psychologicznych, a treści programowe są adekwatne do tytułu zajęć czyli psychiatrii. Ćwiczenia w ramach zajęć obejmują przygotowanie przez studentów poradnika dla rodzin pacjenta psychiatrycznego, natomiast w metodach weryfikacji efektów brakuje oceny tej aktywności. Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się są niespecyficzne dla treści kształcenia, natomiast odnoszą się do niespecyficznych efektów uczenia się.

Zajęcia psychologia kliniczna:

Realizowane są w wymiarze 20 godzin wykładu i 10 ćwiczeń. Treści programowe obejmują bardzo szerokie spektrum problematyki wysoce specjalistycznej. W kryteriach oceny, na ocenę bdb student dysponuje pełną i szeroką wiedzą i umiejętnościami z zakresu psychologii klinicznej i psychopatologii, wymienia wszystkie oraz szczegółowo opisuje grupy zaburzeń według klasyfikacji zaburzeń psychicznych wykorzystywanych w Polsce, potrafi samodzielnie skonstruować analizę i interpretację przypadków klinicznych oraz ocenić rolę czynników biologicznych, psychologicznych i społecznych w mechanizmie ich powstawania. Takie

wymagania nie są możliwe do spełnienia w ramach jednych zajęć, w zamierzonej liczbie godzin, nawet jeśli przyjąć bardzo istotny wkład pracy własnej studenta (70 godzin).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.), bowiem w proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono nieprawidłowości związane z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim. Problem dotyczy zasadniczo jednej osoby, która jednak realizuje aż dziewięć różnych zajęć z grupy przedmiotów kierunkowych nie mając wystarczających kompetencji i doświadczenia zawodowego, aby sprostać nałożonym na niego tak zróżnicowanym zadaniom dydaktycznym. Ponadto w przedstawionej obsadzie brakuje osoby prowadzącej zajęcia *psychologia i filozofia egzystencjalna* oraz *metody relaksacyjne*, natomiast podana jest obsada zajęć nieobecnych w programie czyli *filozofia z elementami logiki*.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna i zasoby edukacyjne, jakimi dysponuje Uczelnia nie są wystarczające do realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia nie dysponuje pracownią testów psychologicznych ani laboratorium badawczym czy diagnostycznym wyposażonym w jakiegokolwiek metody, pomoce diagnostyczne, narzędzia i kwestionariusze psychologiczne pozwalające na zapoznanie się z nimi i wykorzystanie podczas zajęć praktycznych. Umowa użyczenia pomieszczeń w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kutnie obejmująca jedynie aktualny rok akademicki, nie zapewnia długofalowego rozwiązania tego problemu. Warto zwrócić uwagę, że wymieniona we wniosku Skala WISC-R jest już wycofana z użytku w praktyce oraz nigdy nie służyła diagnozie dorosłych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Uczelnia podczas przygotowania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów drugiego stopnia badała zasadność ich utworzenia w środowisku społeczno-gospodarczym i wśród studentów studiów pierwszego stopnia. Uzyskano dane poświadczające zainteresowanie ze strony potencjalnych studentów i potrzebę otworzenia kierunku (rekomendacje Komendy Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Ośrodka Szkolno-Wychowawczego). Przedstawiciele otoczenia społeczno – gospodarczego pozytywnie zaopiniowali proponowany program studiów i zakładane efekty uczenia się. Uczelnia deklaruje także stały monitoring ocen interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych programu studiów oraz wprowadzanie zgodnych z jego wynikiem, modyfikacji.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

W odniesieniu do kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, stwierdzono niespójność pomiędzy kierunkowymi efektami uczenia się, które zakładają, iż studenci na wnioskowanym kierunku będą osiągać kompetencje językowe na poziomie B2+ w ramach zajęć lektoratu w wymiarze 40 godzin, z założeniem dodatkowych 85 godzin pracy własnej (5 ECTS), a zapisami w karcie przedmiotu. W karcie przedmiotu podano liczbę 240 godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych, o które Uczelnia nie wnioskuje oraz 130 godzin zajęć na jednolitych studiach magisterskich niestacjonarnych, o które także Uczelnia nie wnioskuje. Podana jest liczba 9 punktów ECTS. W efektach uczenia się karty przedmiotu istnieje założenie, że w zakresie wiedzy student osiągnie ją na poziomie B2+, natomiast w zakresie umiejętności na poziomie B2. Wprawdzie we wniosku pojawia się deklaracja Uczelni, iż studenci będą także zwiększać umiejętności językowe poprzez zapoznawania się z literaturą anglojęzyczną, ale karty przedmiotów nie zawierają takiej

literatury. Zatem deklaracja Uczelni o polecaniu studentom literatury w języku obcym nie znajduje poparcia w praktyce.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Na podstawie przedstawionej przez wnioskodawcę dokumentacji można stwierdzić, iż Uczelnia zaplanowała co do zasady kompleksowe i spójne wspieranie oraz motywowanie studentów w osiąganiu przez nich dobrych wyników w nauce. Jednym z najważniejszych aspektów, który należy brać pod uwagę przy formułowaniu oceny wniosku z perspektywy studenckiej jest opinia samorządu studenckiego. Zgodnie z załączoną opinią Wydziałowej Rady Samorządu Studentów Wydziału Administracji i Nauk Społecznych z dnia 10.01.2020 r. dotyczącą utworzenia studiów drugiego stopnia na kierunku psychologia, profil praktyczny, ustawowi reprezentanci studentów Uczelni jednoznacznie opowiedzieli się pozytywnie co do programu nowego kierunku studiów. Ważnym aspektem wsparcia studentów są dyżury nauczycieli akademickich podczas których interesariusze wewnętrzni mogą zgłaszać swoje opinie lub oceny co do kwestii związanych z odbywającymi się zajęciami oraz uzyskiwać merytoryczną pomoc co do realizowanego materiału dydaktycznego. Uczelnia zadbała również o sprawne wejście studentów na rynek pracy, poprzez usługi Biura Karier. Zgodnie z dostarczoną przez Wnioskodawcę dokumentacją, na Uczelni funkcjonuje system studenckich skarg i wniosków, Dostrzega się również i zapewnia rolę kadry wspierającej proces kształcenia. Studentom zapewnia się bowiem obsługę administracyjną, dostosowaną do ich potrzeb. Pozytywnie należy również ocenić, iż dedykuje się studentom pomoc materialną.

Należy wskazać na przejrzysty system oceniania czy możliwość reagowania na sytuacje niezgodne z etycznym modelem zachowania nauczycieli akademickich. Również w przypadku wątpliwości co do prawidłowości formy przeprowadzania egzaminu studentowi przysługiwał będzie egzamin komisyjny. Uczelnia wspiera działalność samorządu studenckiego poprzez zapewnienie im odpowiedniego finansowania oraz infrastruktury do wykonywania swoich kompetencji. W zakresie wsparcia uwzględniono również organizację studencką, w tym koła naukowe. Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie studentom z niepełnosprawnościami, za które odpowiada Biuro ds. osób z Niepełnosprawnościami, do którego mogą się zgłosić wszystkie osoby wymagające wsparcia ze względu na swoją sytuację.

Wnioskodawca nie zamieścił żadnych informacji o wsparciu psychologicznym dla studentów ani wsparciu związanym z ewentualną dyskryminacją lub innymi sytuacjami wrażliwymi i niepożądanymi, których mogą doznawać studenci.

Uczelnia wskazała we wniosku, że na Wydziale funkcjonuje monitorowanie bieżących potrzeb i problemów studenckich, ale nie opisała jak te aspekty się objawiają oraz jaki mają realny wpływ na wsparcie studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Przedstawiona we wniosku charakterystyka zakresu i funkcji wewnętrznego systemu zapewnienia jakości nie zawiera opisu planowanych działań mających na celu umożliwienie publicznego dostępu do informacji o programie studiów oraz sposobach organizacji i realizacji procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Na Uczelni funkcjonuje Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia i Komisja Programowa. Uczelnia deklaruje monitorowanie poziomu i efektywności osiągania przez studentów efektów uczenia się, treści kształcenia, weryfikowanie metod dydaktycznych i na tej podstawie przeprowadzanie procesu doskonalenia kształcenia, w tym programu studiów. Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów uwzględniają udział interesariuszy zewnętrznych, reprezentantów otoczenia społeczno – gospodarczego oraz studentów. Udział interesariuszy

zewnątrznych i wewnętrznych ma być widoczny w tworzeniu zasad projektowania, zatwierdzania, zmian programu studiów oraz systematycznych ocenach programu studiów. Studenci i nauczyciele akademicy zostali uwzględnieni jako interesariusze wewnętrzni procesu kształcenia w systemie zapewniania jakości kształcenia. Mają oni możliwość uczestnictwa w procesach odpowiedzialnych za zapewnianie jakości kształcenia. Strukturę opisanego systemu i jego procedury można uznać za poprawne. Zastrzeżenia budzi jednak skuteczność systemu, którą na razie można ocenić w odniesieniu do etapu projektowania i zatwierdzania programu studiów. Szczegółowa procedura projektowania i zatwierdzania programu studiów i podział kompetencji w tym zakresie, zaangażowanie poszczególnych grup interesariuszy, szczegółowo opisane we wniosku, nie przyniosły bowiem rezultatu. Program studiów i warunki jego realizacji – kadrowe – materialne – budzą bowiem wiele zastrzeżeń, które zostały sformułowane w niniejszej opinii.